

عنوان مقاله:

بازشناسی طراحی فرهنگ محور در منسوجات عصر آل بویه (با تاکید بر سه نمونه از پارچه های تدفینی)

محل انتشار:

مجله هنرهای زیبا: هنرهای تجسمی، دوره 28، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

فاطمه زاده عباس - کارشناس ارشد تاریخ هنر جهان اسلام، گروه مطالعات عالی هنر، دانشکده هنرهای تجسمی، دانشکدگان هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

مهیار اسدی - استادیار گروه نقاشی و مجسمه سازی، دانشکده هنرهای تجسمی، دانشکدگان هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

سمیرا پناهی درچه - کارشناسی ارشد تاریخ هنر جهان اسلام، گروه مطالعات عالی هنر، دانشکده هنرهای تجسمی، دانشکدگان هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

آل بویه از دیلمیان شیعه زیدی، مدعی میراث داری ساسانیان بودند. دوره ایشان، به واسطه برخورداری از فرهنگی شیعی-ایرانی از مهمترین اعصار تمدن اسلامی بود. آثار هنری آنها نمایانگر بازگشتی به هویت ملی-ایرانی در عین بهره‌گیری از مفاهیم اسلامی است. از شاخص‌ترین مصنوعات این دوره منسوجات‌اند که در تزئین آنها، نقوش برگرفته از ایران باستان در قالب مفاهیم دینی همراه آیات و نوشته‌های اسلامی استفاده شده و می‌توان به کاربرد خاص بعضی از نمونه‌ها در مراسم تدفین اشاره کرد که تا پیش از این کمتر بدان توجه شده است. این مقاله ضمن مطالعه فرهنگ و عقاید حاکم موثر در دوره آل بویه، با هدف تبیین زمینه‌ها و عوامل موثر بر چگونگی طراحی نقوش منسوجات این عصر، به مطالعه تزئینات سه نمونه از پارچه‌های تدفینی محفوظ در موزه‌های کیولند و ویکتوریا-آلبرت با استفاده از رویکرد طراحی فرهنگ‌محور پرداخته و به این سوال پاسخ می‌دهد که عوامل موثر بر طراحی نقوش منسوجات تدفینی آل بویه کدام‌اند. روش پژوهش مقاله تفسیری-تاریخی بوده است. اطلاعات از منابع کتابخانه‌ای و سایت‌های معتبر گردآوری و به صورت کیفی تحلیل شده‌اند. نتایج حاکی از تاثیر هم‌کناری اعتقادات زرتشتی، اعتقادات شیعی و سنت‌های هنری دوران‌های ساسانی و اسلامی در شکل‌گیری تزئینات منسوجات و نکته مهم، توجه به کاربرد و کاربر در طراحی نوع تزئینات این منسوجات است.

کلمات کلیدی:

طراحی فرهنگ محور، آل بویه، هنر آل بویه، منسوجات تدفینی، پارچه تابوت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1775216>

